

[Madsen-Mygdal.]

Garanti for Laan — Laan, som i Virkeligheden er fuldkommen sikre, og hvorved der ikke kan paaregnes Tab, hvis da ikke alt her i Landet bryder sammen, og saa bryder ogsaa Statskassen sammen, for saa er der ingen Skatteydere tilbage mere. Men her er ikke Tale om at gaa ind i en saadan Garanti. Vi har tilbudt at begrænse Garantien til et meget lavt Tal, f. Eks. 10 Mill. Kr. ligesom ved Akkordloven, og mange flere Landmænd vilde kunne hjælpes ved denne Foranstaltning — men det er ganske umuligt, ingen ansvarlig Person kan tænke paa noget saadant!

Maa jeg da minde om, hvad det radikale Parti foreslog i Samlingen 1927—28, da man jo ogsaa talte om Landbrugskrise — jeg indrømmer i Dag, at vi den Gang talte alt for meget om Landbrugskrise, for vi vidste ikke den Gang, hvad en virkelig Landbrugskrise er, en saadan staar vi i nu, og nu mærker vi, hvad det vil sige. Den Gang talte man fra radikal og socialdemokratisk Side alt for meget om Krise; men der var i alt Fald en Tilstand, som frembød visse Vanskeligheder efter Kronestigningen, og de Radikale ilede til Hjælp. Og hvad foreslog de da som Hjælp for Landbruget? Ja, de foreslog en Laanekasse oprettet, hvorigennem Staten skulde udlaaene 50 Mill. Kr. til Landbruget i en Tid, hvor der i Virkeligheden slet ikke var Brug for disse 50 Mill. Kr.

Da var den højtærede Justitsminister, det daværende ærede Medlem Hr. Zahle, ikke bange for Ansvar, og da udtalte han, at det vilde være en Ulykke, hvis Slægterne ikke kunde blive ved Hjemmene. Slægterne blev nu ved Hjemmene den Gang, skønt de 50 Mill. Kr. ikke blev vedtaget; men hvis Regeringen i Dag tager det Standpunkt, at ikke een Øre kan stilles til Raadighed til Garanti, ikke een Øre kan gives som Laan, bliver Slægterne ikke ved Hjemmene, saa hvis den højtærede Justitsminister har den Opfattelse, at det er en Ulykke, hvis Slægterne ikke kan blive ved Hjemmene, beder jeg ham endnu en Gang overveje sit Standpunkt.

Sluttelig skal jeg sige til den ærede Ordfører, at han ikke har Ret i, at der var en Tid, da Landbruget skovlede Penge hjem. (*Gerhard Nielsen*: Jo!). Ja, jeg siger: Nej, det ærede Medlem kender ikke til det, han taler om. Jeg vil anmode det ærede Medlem om at læse en Tale, en fuldkommen nøgtern, objektiv og neutral Tale, som er holdt af Forstander Overgaard paa

Ladelund, som aldeles ikke angriber, hvad der er sket under Krigen, men regnskabsmæssigt gør op, hvad der er sket med Landbruget og de Forrentningsprocenter, Landbruget har haft, og hvorfor Landbruget har været nødt til at stifte Gæld i Aarene efter Krigen. Hvis det ærede Medlem vil læse denne Tale, som blev holdt i Landhusholdningsselskabet for et Par Uger siden, og ganske roligt og uden at lade Lidenskaberne løbe af med sig i saa høj en Grad, som han i Dag har været tilbøjelig til, vil overveje, hvad der staar deri, vil han se, at det er ganske uberettiget at sige, at Landbruget skovlede Penge ind under Krigen. Det gjorde de ikke, saaledes som saa mange andre Erhverv fik Lov til. Men de fik Lov til, da de stod med et forringet Driftsapparat, dyrt at betale Istandsættelsen af det, ja, de maatte saa at sige købe deres Ejendom en Gang til under Højkonjunkturen efter Krigen. Og her ligger den egentlige Forklaring paa den Situation, vi staar i nu gældsmæssigt set.

Christmas Møller: Jeg kan ikke anerkende den højtærede Justitsministers Betragtning: at det ikke vil være muligt i en Lov om Moratorium at fastsætte et bestemt Beløb. Jeg er meget vel klar over, at det administrativt kan blive lidt vanskeligt, ogsaa fordi man ikke har en bestemt Dato, inden hvilken alle Ansøgninger skal være indgivet; men jeg vilde tro, det var den Slags administrative Vanskeligheder, som lod sig overvinde. Det vilde være muligt, hvis man til at begynde med stillede et begrænset Beløb til Raadighed, at faa et Skøn over de Krav og Ønsker, der er fremme i denne Retning. Jeg vil derfor bede den højtærede Justitsminister, som jo er klar over — derom behøves aldeles ingen Diskussion — de overordentlig store Vanskeligheder just Landbruget har i denne Tid, om atter at overveje, om det ikke vilde være muligt under denne Sags videre Behandling at finde Vej frem for de Tanker, som vi har gjort os til Talsmænd for.

Ordføreren (*Gerhard Nielsen*): Jeg synes ærlig talt ikke, det ærede Medlem Hr. Madsen-Mygdal er den rette til at bebrejde Medlemmer af dette Ting, at de kommer højt op. Der er da ikke ret mange, der kan komme højere op, end det ærede Medlem kommer i visse Situationer. Men det skal vi ikke blive Uvenner over. Det